

Ավետիք Իսահակյան

Մի սկան պատմություն

Իր թաքստից՝ մթին ու խոր,
Մկան մեկը ելավ մի օր,
Գանգատ գնաց բնության մոտ.
Քո դեմ, ասաց, գանգատ ունիմ,
Ով բնություն.
Այս ի՞նչ բախտ ես վիճակել ինձ.
Առջև՝ մահ,
Սրտիս մեջ՝ ահ,
Հանգիստ չունիմ
Դաժան ու չար
Կատուներից:
Կամ հոգիս առ
Եվ կամ դարձրու
Ինձ էլ կատու:

Դաժան ու չար կատու դառած՝
Մուկը վազեց մտավ մառան,
Շուրջը սփռեց այնքան երկյուղ, Որ մկները թավազլուխ,
Ծակ ու ծերպեր շունչներն առան:

Բայց շներից հալածական
Փախավ, եկավ բնության մոտ:
Կամ հոգիս առ,

Կամ ինձ դարձրու Շուն ահարկու:

Եվ ահարկու գամփո դառած՝
Մուկը վազեց, մտավ փարախ,
Գայլերի հետ կովեց անվախ.
Բայց երբ լսեց զարհուրելի
Մոնչյունը վես առյուծի,
Լեղապատառ
Իրեն ձգեց բնության մոտ.

- Կամ հոգիս առ,

Կամ ինձ դարձրու

Ահեղ առյուծ,

Որ վախ չունի

Ուրիշ և ոչ մի կենդանուց:

Առյուծ դառած՝ խրոխտ ու սեգ,

Մուկը գնաց, մտավ անտառ,

Անցավ դաշտեր և առապար,

Մահ տարածեց ամենուրեք:

Մակայն մի օր մարդը հանկարծ

Առյուծի դեմ հպարտ ցրցվեց.

Առյուծն ահեղ՝ կովի պատրաստ՝ Բաշը ցնցեց:

Մակայն մարդը կայծակնաթափ

Չուր արձակեց ամպ ու որոտ:

Եվ առյուծը մահախուճապ,

Շունչը առավ բնության մոտ.

Միայն, միայն մարդ դարձրու ինձ.

Նա է հզոր մեր բոլորից,

Նա է տերը մեր բոլորիս:

Եվ մարդ դառած մուկը զինվեց

Հրով-սրով սպառնալից.

Ամեն մի շունչ ու կենդանի

Փախչում էին նրա շուրթից:

Բայց ավելի մեծ սարսափով
Վախում էր նա հինա սաստիկ
Իր նմանից:
Տեսավ՝ մարդիկ
Իրար ահից
Չեն երկնչում, կարծես, մահից,
Օդն են ելնում ամպերից վեր
Եվ սուզվում են ծովերի տակ:
Թնդանոթով և ունքերով
Եվ թույներով հազար տեսակ
Զինվում են ու զինավառվում:
Եվ օրից օր զենքերով նոր
Զինվում են ու նորից զինվում:
Եվ բյուրավոր
Բանակներով
Հարձակվում են իրար վրա,
Եվ խելագար,
Անհագաբար,
Կոտորում են,
Կոտորում են
Մարդիկ իրար...
Եվ ահաբեկ խորհում էր նա.
-Լավ չի՞ արդյոք,
Որ վերստին
Մուկիկ դառնա...